

Årsplan 2019-2021 – Institutt for medisinske basalfag

OVERORDNEDE MÅL

Instituttets årsplan er basert på fakultetets årsplan og skal understøtte UiOs årsplan 2019-2021. Føringer som ligger til grunn for målsettingene i årsplanen er knyttet til UiOs Strategi2020 og fakultetets strategiske plan 2010-2020 samt instituttets nye strategi for perioden 2018-2022, *Fra gen til atferd – fremtidsrettet grunnforskning for god helse*.

RAMMEBETINGELSER og PRIORITERINGER

IMB har gjennom flere år vært inne i en omstillingsperiode der instituttet i økende grad er avhengig av ekstern finansiering for å levere på sitt samfunnsoppdrag. Instituttet fortsetter satsingen på tiltak som kan gi et handlingsrom i budsjettet for å løfte instituttet innen både forskning og undervisning. Prioriterte satsinger i planperioden innebærer tiltak som vil kunne øke handlingsrommet ytterligere ved å generere fremtidige inntekter fra eksterne kilder, heve studiepoengproduksjonen og øke antallet ferdigutdannede kandidater. Tiltak som vil gi bedre utnyttelse av kostbar infrastruktur som arealer, utstyr og spesialiserte støttetjenester, vil styrke ressursutnyttelsen. Tiltakene i årsplanen vil primært kreve ressurser i form av tidsbruk for ledelse og ansatte.

GRENSESPRENGENDE FORSKNING

Mål 1: Instituttet skal ha en betydelig økning i ekstern forskningsfinansiering både fra nasjonale og internasjonale finansieringskilder

Tiltak:

- Ledere på alle nivåer skal identifisere potensielle søkermiljøer og arbeide målrettet for å styrke disse opp mot aktuelle kanaler. Instituttet skal benytte seg av bistand til gode søknadsprosesser fra fakultetets Enhet for ekstern forskningsfinansiering (EEF).
- Ledere på alle nivåer må sørge for å oppmuntre og dyktiggjøre forskere til å skrive flere og bedre søknader
- Senterledere og forskningsgrupeledere skal sørge for at forskere tidligere blir uavhengige prosjektledere, oppmuntre til etablering av internasjonale nettverk, og identifisere og støtte aktuelle kandidater til søknader innen NFR toppforsk og ERC/EU
- Aktiv bruk av søknadslaboratorier i og på tvers av avdelingene skal bidra til å styrke kvaliteten på søknader om eksterne midler
- Styrke faget bioinformatikk ved Avdeling for molekylærmedisin

Delmål: IMB skal styrke sitt tverrfaglige samarbeid

Tiltak:

- Instituttet skal etablere målrettede, levedyktige møtearenaer som oppleves som relevante for instituttets forskere, med sikte på å styrke IMBs forskningssamarbeid
- Årlig seminar for IMBs gruppeledere vil vurderes
- IMB skal fasilitere en bred prosess for å inspirere og motivere alle vitenskapelig ansatte, og identifisere mulige strategiske satsingsområder som kan danne grunnlag for søknader om SFF, SFI, SFU, Jebsen-senter eller konvergensmiljøer til livsvitenskapssatsingen
- Det skal etableres finansieringsmekanismer for tverrfaglige aktiviteter og tidsavgrensede satsinger for å stimulere «den gode idéen» og utnytte mulighetene som ligger i ny teknologi innen forskning og undervisning

Forventede resultater for mål og delmål i 2019:

- V2019: En struktur for bruk av søknadslaboratorier knyttet til konkrete utlysninger er implementert ved instituttet
- H2019: Fremgangsmåte og dato er besluttet for den brede prosessen for å identifisere mulige strategiske satsingsområder
- H2019: Aktuelle møtearenaer ved instituttet er identifisert, og ansvar og tidspunkt for etablering og gjennomføring er avklart

Forventede resultater for mål og delmål for perioden 2019-2021:

- Økt antall innvilgede søknader til EUs Horizon 2020-program sammenlignet med 7. rammeprogram (FP7) både tematiske søknader, søknader til Marie S-Curie Actions og ERC

- Økt antall innvilgede søknader til FRIPRO og til tematiske programmer i Forskningsrådet sammenliknet med perioden 2014-2016
- IMB skal ha posisjonert minst ett forskningsmiljø for søknad om SFF i neste runde
- IMB er fullt integrert i livsvitenskapssatsningen ved UiO
- H2020: Finansieringsmekanismer for tverrfaglige aktiviteter og tidsavgrensede satsinger er etablert

Mål 2: Instituttet skal fremme god vitenskapelig praksis og arbeide for å heve bevisstheten rundt forskningsetiske problemstillinger. Opplæring av ansatte og studenter er sentralt for at forskning skal gjennomføres i samsvar med anerkjente forskningsetiske normer og gjeldende lover og regler innen aktuelt fagområde.

Tiltak:

- Gjennomføre en vurdering av hvordan forskningsetiske normer og regler etterleves ved enheten
- Sikre at alle som innehar eller tilsettes i vitenskapelige stillinger har deltatt på kurs i forskningsetiske normer samt hvordan disse skal utøves i sin forskningspraksis
- Alle forskere på enheten har årlig gjennomført Piff-kurset
- Etablere en struktur for dokumentasjon av kursgjennomføring for relevante ansatte

Forventede resultater 2019:

- Instituttet har gjennomført en vurdering av hvordan forskningsetiske normer og regler etterleves ved enheten
- Alle relevante ansatte og studenter har gjennomført opplæring om forskningsetikk
- Alle forskere på enheten har gjennomført Piff-kurset
- Instituttet kan dokumentere hvem som har gjennomført kursene

Forventede resultater 2021:

- Alle relevante ansatte og alle studenter etterlever normer og regler for forskningsetikk

INNOVASJON

Mål 3: Styrket innovasjonsvirksomhet

Tiltak:

- V2019: Instituttet vil følge potensielle SFI-søkere i 2019 i en strukturert prosess
- 2019: Instituttet skal bidra til å avklare og konkretisere UiOs innovasjonsbegreper, rammebetingelser og avtalemaler for ansatte som er interessert i næringsrettet og sosial innovasjon, kommersialisering og entreprenørskap
- Tydeliggjøre rollen Seksjon for intern service kan ha i å støtte forskernes innovasjonsarbeid og bidra til utvikling av avanserte metoder og utstyr for å møte fremtidig behov innen instituttets forskning

- IMB vil mobilisere til deltakelse i fakultetets opplæring og møteplasser for økt innovasjon og entreprenørskap blant studenter, stipendiater og postdoktorer
- Instituttet vil følge opp implementering av UiOs nye formidlingspolitikk, hvor formidling defineres bredt
- For å utvikle innsatsområdet «Ta kunnskap i bruk» skal instituttet utarbeide mål og tiltak innen næringsrettet og sosial innovasjon, kommersialisering, entreprenørskap og formidling

Forventede resultater i 2019:

- Etablert en struktur for oppfølging av de målekriterier som Inven2 benytter (DOFI, patentsøknader, start-ups), og fastsatt måltall for ønsket økning
- Minst én SFI-søknad i 2019

Forventede resultater for perioden 2019-2021:

- Instituttet har synliggjort egne innovasjonssaker i fakultetets etablerte mediekkanaler
- Økt antall nærings-ph.d. og offentlig sektor-ph.d. i perioden sammenlignet med perioden 2014-2016
- Økning i innovasjon/entreprenørskap i perioden, etter fastsatte mål og målekriterier sammenlignet med perioden 2014-2016

FREMRAGENDE UTDANNING OG LÆRINGSMILJØ

Mål 4: Videreutvikling av studieprogrammene

Tiltak:

- Vurdere å etablere medisinsk bioinformatikk som elektivt emne i medisinstudiet
- Gjennomgang av undervisningsopplegg for medisin og klinisk ernæring med sikte på effektivisering og studentaktivisering som gir læringsutbytte og høy kvalitet på undervisningen
- Utrede mulige modeller og økonomisk grunnlag for etablering av 2-årig master i idrettsernæring i samarbeid med Norges Idrettshøgskole

Forventede resultater 2019:

- Undervisningsopplegg for medisin og klinisk ernæring er effektivisert med fokus på kvalitet og læringsutbytte

Mål 5: Instituttet skal bidra til å styrke studentenes læringsutbytte og utdanningenes arbeidslivsrelevans gjennom bruk av nyskapende og studentaktive lærings- og vurderingsformer

Tiltak:

- Bidra til økt samarbeid med Oslo kommune om tverrprofesjonelt undervisningsopplegg for studenter i ernæring
- Vurdere økt bruk av II-stillinger for å styrke undervisningens arbeidslivsrelevans

- Videreutvikle og utvide system for systematisk evaluering av undervisning, og iverksette pilot for evaluering av smågruppeundervisning i atferdsfag
- Jobbe for å involvere lærerne i klinisk ernæring i utarbeiding av eksamensoppgaver for fellesundervisningen
- Vurdere mulige modeller for mentorordning for nye lærere

Forventede resultater 2019-2021:

- Økt andel digitaliserte lærings- og evalueringsformer
- Økt tverrprofesjonell læring
- Styrket arbeidslivsrelevans av utdanningene
- Systematisk evaluering av forelesninger, kurs og andre undervisningsformer er implementert

Mål 6: Instituttet skal iverksette tiltak som styrker studentenes læringsmiljø og studentenes integrering i fagmiljøet. Det skal gis god oppfølging underveis i studiet.

Tiltak:

- Styrke faglærernes pedagogiske kompetanse og sikre enhetlig kvalitet på undervisningen på tvers av de tre programmene (medisin, ernæring, odontologi) i fellesundervisningen
- Gjennomføre tiltak som følger opp og bedrer gjennomstrømming
- Økt bruk av temaer fra sektorer i Oslo kommune i masteroppgaver
- Instituttledelsen skal delta på introduksjonsukene til nye studenter i medisin og ernæring, for å møte studentene og orientere om retningslinjer innen HMS og bruk av lokalene ved Domus Medica av hensyn til et godt studie- og arbeidsmiljø for alle som befinner seg i lokalene

Forventede resultater 2019:

- Revidert versjon av kurs i LSB-/smågruppeundervisning er videreført i samarbeid med Faglig enhet for universitetspedagogikk

Forventede resultater for perioden 2019-2021:

- Redusert frafall i fellesundervisningen og ernæringsprogrammet sammenlignet med perioden 2014-2016
- Vurdering av studenttilfredshet er innarbeidet i de løpende evalueringene
- Ernæringsstudiet har oppnådd sitt måltall på 32 ferdigutdannede kandidater per år

ORGANISASJON, LEDELSE OG ADMINISTRASJON

Mål 7: IMB skal styrke oppfølgingen av ledere på alle nivåer

Tiltak:

- IMB skal etablere 1) introduksjonsprogram for alle nyansatte forskningsgruppeledere og 2) et opplegg for kompetanseheving av forskningsgruppeledere, tilpasset deres fullmakter og funksjoner
- IMBs lederhåndbok målrettet mot IMBs linjeledere skal vedlikeholdes og markedsføres

- Alle nye gruppeledere ved IMB skal innen en 4-årsperiode gjennomføre forskningslederprogrammet, og samtlige gruppeledere ved instituttet skal få tilbud om det samme
- Implementere IMBs nye strategi på alle nivåer i organisasjonen
- Gjennomføre evaluering av nye lederroller

Forventede resultater 2019:

- Lederhåndboken er kjent blant alle gruppeledere og i aktiv bruk

Forventede resultater 2021:

- IMB har etablert et opplegg for informasjon og kompetanseheving av ledere på alle nivåer
- Lederrollene ved IMB er evaluert og deres funksjon og ansvarsområde oppfattes som avklart og håndterbart

Mål 8: Instituttet skal styrke det systematiske HMS-arbeidet

Tiltak:

- V2019: Videreutvikle HMS-årshjul for virksomheten
- V2019: Evaluere arbeidsdelingen mellom laboratorierådgiverne ved avdelingene og HMS-funksjonen sentralt ved IMB
- HMS-kurs og øvelser skal tilpasses vår virksomhet
- Styrke samhandling mellom lokale verneombud og linjeledelsen
- H2019: Etablere metodikk for å gjennomføre risikovurderinger tilpasset vår virksomhet i samarbeid med UiOs sentrale enhet for HMS og beredskap (HMSB)
- V2020: Implementere metodikk for risikovurdering i IMBs fagavdelinger med vekt på lab
- Styrke kjennskapet til og bruken av UiOs HMS-avvikssystem, stoffkartoteket ECO Online og innmeldingsskjemaet Eiendomstjenester blant alle ansatte

Forventede resultater 2019:

- Faste møtepunkter er etablert mellom verneombud og linjeledelse på alle nivåer
- HMS-årshjul er oppdatert
- Økt bruk av HMS-avvikssystem sammenlignet med 2018

Forventede resultater 2021:

- IMBs linjeledere har god kompetanse om HMS i tråd med sitt ansvarsområde
- Metodikk er etablert for gjennomføring av risikovurderinger tilpasset vår virksomhet på ulike nivåer
- Alle prosedyrer i lab er risikovurdert

Mål 9: Effektiv ressursforvaltning og velfungerende støttefunksjoner

IMB skal arbeide for å beholde og utvikle velfungerende tekniske og administrative støttefunksjoner. IMB skal arbeide for en rasjonell og hensiktsmessig bruk av arealer og utstyr i tråd med øvrige målsettinger.

Tiltak:

- V2019: Gjennomføre evaluering av praktisering av leiested og driftssted ved IMB, som utgangspunkt for økt sambruk av vitenskapelig utstyr
- 2019: Følge opp resultater og tiltak fra kartleggingen av tjenestetilbud i og brukertilfredshet med Seksjon for intern service
- 2019: Effektivisere arealutnyttelsen slik at Oslo Centre for Biostatistics and Epidemiology (OCBE) kan samlokaliseres på Domus Medica
- Tydeliggjøre ansvarsforhold og bedre samarbeidet med UiOs Eiendomsavdeling
- Arbeide for oppussing og integrering av de gamle dyrestallslokalene i den nye avdelingen i Domus Medica for å styrke laboratoriekapasiteten

Forventede resultater 2019:

- Praktisering av leiested og driftssted ved IMB er evaluert

Forventede resultater 2021:

- Tjenestetilbudet og kompetansen i Seksjon for intern service er kjent blant de ansatte og avstemt med virksomhetens behov
- Bedre arealutnyttelse som understøtter instituttets behov
- Fremtidsrettet utstyrsark og økt sambruk av vitenskapelig utstyr
- Styrket kapasitet til eksperimentelle laboratorier og flere eksterne brukere tilknyttet Avdeling for komparativ medisin

SAMFUNNSKONTAKT, INTERNASJONALISERING OG FORMIDLING

Mål 10: Instituttets forskning og utdanning skal synliggjøres i samfunnet

Instituttet skal løfte frem betydningen av grunnforskning som fundamentet for fremgang i medisinske fag, og synliggjøre basalfagene som en del av livsvitenskapssatsingen.

Tiltak:

- Instituttleder og avdelingsledere skal være synlige i relevante strategiske satsinger og overfor strategiske samarbeidspartnere
- Delta i fakultetets arbeid med å etablere en kommunikasjonsplan og operasjonalisere denne på instituttnivå
- Styrke engelskspråklige nettsider ved instituttet
- Spredning av egenprodusert innhold i relevante nasjonale og internasjonale kanaler og plattformer, innsalg mot riksmidia og annen presse, samt sikre at våre ansatte deltar i arrangementer der instituttet kan profilere sin virksomhet
- Styrke samhandlingen mellom IMBs kommunikasjonsrådgiver og fagmiljøene i kommunikasjonsarbeidet
- Utarbeide en beskrivelse av tjenesteleveranser for kommunikasjon i samarbeid med fakultetet

Forventede resultater 2019:

- Flere engelskspråklige nettsider ved instituttet
- Betydningen av grunnforskning og livsvitenskapssatsingen er synliggjort i instituttets forskningssaker
- Målrettet kommunikasjonsbistand på prioriterte områder til instituttets forskere
- Tydelige gjensidige forventninger og klar arbeidsdeling mellom institutt og fakultet i kommunikasjonsarbeidet

Forventede resultater 2021:

- Større nasjonal og internasjonal kunnskap om instituttets forskning og utdanninger, samt økt kunnskap om basalfagenes betydning for medisinsk forskning og utdanning

EN HELHETLIG PERSONALPOLITIKK

Mål 11: Instituttets ansatte og studenter skal tilbys et trygt og forsvarlig arbeids- og læringsmiljø fritt for trakassering

Tiltak:

- Instituttet skal ta i bruk målrettede virkemidler for å redusere andelen midlertidighet innenfor stillingsgrupper med høy midlertidighet

Forventede resultater ved utgangen av 2019:

- Instituttet har konkretisert tiltak for å redusere andel midlertidig ansatte innenfor de stillingsgruppene hvor enheten har høy midlertidighet
- Instituttet har rutiner for å følge opp treårsregelen i statsansatteloven

Forventede resultater ved utgangen av 2021:

- Instituttet har redusert andelen midlertidig ansatte så langt det er mulig innenfor relevante stillingsgrupper sammenliknet med andelen midlertidige ansatte ved utgangen av 2017

Tiltak:

- Instituttet skal styrke arbeidet mot trakassering i henhold til handlingsplanen for likestilling, kjønnsbalanse og mangfold
- Avdelingene skal gjøre risikovurdering av hvilke typer trakassering som kan forekomme ved enheten, som vil danne utgangspunkt for de forebyggende tiltak som utarbeides lokalt
- Alle avdelings- og seksjonsledere skal gjennomføre kurs for å styrke sin kompetanse innen forebygging av trakassering og rutiner for oppfølging

Forventede resultater ved utgangen av 2019:

- Risikovurderinger er gjennomført og forebyggende tiltak er utarbeidet
- Alle avdelings- og seksjonsledere har kompetanse innen oppfølging og forebygging av trakassering

Forventede resultater ved utgangen av 2021:

- Instituttet jobber forebyggende mot trakassering og følger rutinen for å håndtere enkeltsaker

Tiltak:

- IMB skal utvikle og etablere et mer smidig og enhetlig system for mottak av nyansatte
- Ledere har avholdt medarbeidersamtale med alle ansatte som ønsker det
- Instituttet skal gjennomføre UiOs arbeidsmiljøundersøkelse ARK og følge opp resultatene
- Bedre oppfølging av gruppelederes norskkunnskaper i tråd med kravene i ansettelseskontrakten

Forventede resultater ved utgangen av 2019:

- Prosjekt for bedre mottak av nyansatte er gjennomført og tiltak implementert

Forventede resultater ved utgangen av 2021:

- Arbeidsmiljøundersøkelsen ARK er gjennomført ved instituttet

VIRKSOMHETSOVERGRIPENDE UTFORDRINGER

Mål 12: Være attraktive for de beste forskere og undervisere

Tiltak:

- Redusere gjennomsnittlig rekrutteringstid for vitenskapelige stillinger gjennom god planlegging, inkludert aktiv bruk av mer forpliktende fremdriftsplan i tilsettingsprosessen samt tidligst mulig oppnevning av sakkyndig komite
- Bruk av strategiske kallelser og innstegsstillinger i henhold til fakultetets vedtatte rekrutteringspolicy. Innstegsstillinger skal vurderes for kandidater som mottar ERC Starting grant og forventes å kunne utvikle den kompetanse som kreves for å bygge opp og lede et forskningsmiljø i internasjonal front.
- Aktiv oppfølging av fremragende yngre forskere med sikte på videreutvikling
- Styrke fokus på undervisningskomponenten ved ansettelse i vitenskapelige stillinger
- Bistå fakultetet i arbeidet med å utvikle kriterier for god undervisning/gode undervisere
- IMB skal følge nye rutiner for mottak av internasjonale medarbeidere gjennom UiOs satsing International Staff Mobility Office (ISMO)
- 2020: Heve kvaliteten i rekrutteringsprosesser gjennom styrket bistand til rekrutterende ledere
- Markedsføre instituttets støttefunksjoner innen administrasjon og tekniske støttetjenester, herunder komparativ medisin og avanserte verkstedtjenester for å tiltrekke gode kandidater

Forventede resultater 2019:

- Fremdriftsplan er utarbeidet for rekruttering i vitenskapelige toppstillinger
- Konkret resultatmål for reduksjon av rekrutteringstid er fastsatt

Forventede resultater 2021:

- Redusert gjennomsnittlig tid fra kunngjøring til ansettelsesvedtak ved ansettelse av professor/førsteamanuensis
- Fulgt opp og iverksatt tiltak i henhold til UiOs rekrutteringsstrategi og fakultetets rekrutteringspolicy
- Implementert meritteringsordninger for fremragende undervisere i tråd med føringer fra UiO og MED

Mål 13: Styrke sektorsamarbeidet

Tiltak:

- V2019: Ta initiativ til en samarbeidsavtale om verkstedtjenester mellom IMB og Oslo universitetssykehus
- Arbeide for at UiO og OUS etablerer et samarbeid om effektiv drift av institusjonenes dyrestaller
- Arbeide strategisk opp mot OUS og livsvitenskapssatsingen for å øke kjennskapen til IMBs dyrestalltjenester og øke sambruken av dyrestallene
- Etablere tiltak for å øke antallet eksterne brukere i Avdeling for komparativ medisin for å ta ut stordriftspotensialet i avdelingen
- 2020: Ta initiativ til å avstemme vilkår for samarbeidet med OUS på tvers av instituttene der det er relevant, med utgangspunkt i Klinmeds avtaler
- Utarbeide reviderte retningslinjer for De Schreinerske Samlinger

Forventede resultater 2019:

- Driftsmodell for Avdeling for komparativ medisin er tilpasset samarbeid på tvers av virksomhetene og mot næringslivet
- UiOs forsøksdyrvirksomhet er bedre koordinert
- Bedre utnyttelse av instituttets verkstedtjenester i samarbeid med OUS
- Retningslinjer for De Schreinerske Samlinger er revidert og implementert